

GRAANGELUK NIEUWSBRIEF 9

Wageningen/Renkum/Wolfheze/Oosterbeek/Arnhem/Emst/Hoevelaken

22-12-2022

Fijne feestdagen en een vrolijk kerstmis!

Evenals onze vorige nieuwsbrief kunnen we melden dat de Stichting GraanGeluk wéér een prijs heeft gewonnen: De Gouden Mispel! Na de mondiale BrusselsBeerChallenge en de Europese Arca Deli Award. De waarderingprijs is toegekend Voor de terugkeer van natuurrijke akkers als springlevend bewijs dat met historische kennis eerlijke ambachtelijke streekproducten kunnen worden gemaakt.

<https://www.gld.nl/nieuws/7823135/gouden-mispel-voor-natuurinclusieve-gelderse-boer>

VERENIGING NEDERLANDS
CULTUURLANDSCHAP

Valentijn te Plate, VNC

Natuurlijk zijn we beretrots, want wederom een bij onze missie passende bekroning, deze landelijke prijs van de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap (VNC). Extra bijzonder is dat VNC-directeur Jaap Dirkmaat de Gouden Mispel en oorkonde uitreikte in de Beekdalhoeve een tot restaurant en zalen gerestaureerde monumentale oerboerderij (voorheen Everwijnsgoed), in het hart van het Renkums Beekdal waar onze akkers en graanschuur zijn en waar nu ook ons Gelders GraanGelukbier op de tap staat.

Waarom extra bijzonder? Omdat het Jaap Dirkmaat is die al in 2008 bij mij het eerste zaadje plantte wat inmiddels concreet heeft geleid tot GraanGeluk! Veertien jaar geleden produceerde en filmde ik in mijn VARA-periode een item voor Vroege Vogels TV, compleet met luchtschots gefilmd vanuit een paramotorglider – er waren toen nog geen drones (<https://youtu.be/NGBLUZx5PH8>). Het prille begin om tot cultuurhistorische restauratie te komen van de Veluwezoom en omgeving, misschien wel de hele Veluwe.

MAGISCH AVONTUUR

De eerste schreden van herstel van het kringloop heidelandbouw-idee dateert van 2015, geestelijk vader was wijlen Loek Hilgers, van wie ik in 2017 en 2018 ook de Aalter Troshaver, Veluws Kruidrogge en de Grijs Brabantse Zandboekweit kreeg. Laten het nu net die granen zijn die deels in het Gelders GraanGeluk en in de 3Granen Tripel zitten (Stadsbrouwerij Wageningen/Het Nederlands Openluchtmuseum). We hadden ook een BrusselsBeerChallenge-medaille op deze goddelijke Tripel verwacht als vervolg op onze gouden medaille in 2020. <https://www.stadwageningen.nl/lokaal/overig/855535/samen-uniek-bier-gebrouwen>. Maar we mogen niet meer klagen na de erkenning van de Gouden Mispel en de pan-Europese Arca Deli Award van de SAVE Foundation (Safeguard for Agricultural Varieties in Europe), <https://www.stadwageningen.nl/nieuws/overig/856527/graangeluk-wint-europese-arca-deli-award>

Onze eerste akker die we hadden was in 2017, het Westbergveld op de Wageningse Berg. Dit jaar akkerden we op maar liefst 32 hectare. We hebben wellicht nog veel jaren te graan voor we onze droom daadwerkelijk zullen hebben verwezenlijkt, een weg naar met (hele hoge) ups en evenveel (behoorlijk diepe) downs, maar vooral een magisch mooi avontuur met in de laatste twee jaar tijd dus al drie topprijzen.

DE DROOM

In 2023 graan we door met het implementeren van het door ons in afgelopen jaar verder uitgedokterde bestaansmodel. 'Rendabele romantiek,' noemen we GraanGeluk. We hebben nu al het betere streekbrood (bakkers Tom van Otterloo, Joris Brood en Ivo's bread and pizza) en het beste lokale wereldbier van hier! (Stadsbrouwerij Wageningen) dat zelfs al een Arnhemse (Openluchtmuseum) en Hoevelaker versie heeft (Hoevelaker GraanGeluk met Bram van de Klundert). De eerste vruchten van het herstel van zowel de natuur als de cultuurhistorie van de Veluwezoom middels revitalisering van het aloude maar tevens zeer moderne (stikstof & CO2) kringloop heidelandbouwsysteem.

GraanGeluk koerst dus op zowel cultuurlandschappelijk- als op natuurherstel (biodiversiteit) dus van een gebied van enkele tienduizenden hectares vol kruidenrijke wuivende korenvelden waar herders met geschepende schaapkuddes zoals Clemens Oude Groeniger en zijn gezinsbedrijf Grebbeveld Schapen & Zo in feite lange tijd zo boeren. De eerste landbouw streek hier neer in 4900 voor Christus, 7000 jaar geleden dus al! Het samenspel van lokale boeren, bakkers, molenaars, mouters, imkers, burgers, boswachters en tal van anderen in deze lokaal-regionale 'commons' is herstart. GraanGeluk is net als 35 andere lokale voedselproducenten en verwerkers entamerend lid van het eveneens groeiende StreekWaar, met ons boerenetwerk en al die andere ambachten in de hele streek zijn we op weg om de vroegere Marke (ook wel gemeynt, meent, erve of buurgemeenschap geheten) weer op te tuigen, een vitale lokaal-regionale gemeenschap en economie. Een soort 'LEF' dus: ons eigen 'Local Economical/ Ecological Forum met als leus: Terug naar de Toekomst!

We zijn er nog lang niet, want we hebben veel dingen nodig die in de afgelopen steeds globalistischer en neoliberale eeuw allemaal verdwenen zoals graanopslag, graanschoon- en pelmachine's, een mouterij, mest uit potstal-3.0 achtige streekstallen en afsluitbare kapschuren. Want voor goede schapenmest en door de terugkeer van de wolf is het in de nacht kunnen opsluiten van schaapkuddes noodzakelijk geworden op en om onze Veluwe.

Het bizarre is dat we niet eens zover in de geschiedenis terug hoeven te graan, tot in de zeventig van de vorige eeuw waren er nog natuur- en vogelrijke, wuivende graanvelden. Pas in de jaren 80 ging dit kapot door de komst van snijmais en Engels raaigras en de mode vanuit Provincie, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten om maar liefst 4000 hectare aan landbouw op de Velwezoom 'uit productie' te halen en te verschralen tot merendeels schraal grasland. Van de gewenste natuur & heide-ontwikkeling kwam weinig terecht. Inmiddels lijkt het wel of deze organisaties bewust het woekerende Jacobs Kruiskruid telen. Herman Wijffels die ons gebied vorige zomer bezocht, noemt onze Velwezoom 'mono-natuur' door jarenlange proces- en 'beleidsnatuur', een Veluws drama' waar aan twee kanten van 'het hekje' de natuurwaarden (bodemleven, insecten, akkerkruiden, akkervogels, en klein en groot wild) achteruit kachelden. Als nieuwe invulling op natuurbescherming pleiten wij voor cultuurhistorisch landschapsherstel door het in de benen houden van de Velwezoom- (natuur & landschaps)boeren en voedselgronden met agro-ecologische landbouw zonder chemie en gif. En met de juiste bemesting, want ook veel akkers die terrein beherende organisaties in de afgelopen decennia in beheer en uit productie hebben genomen, zijn dusdanig verslechterd dat bodemleven, ongewenste onkruiddruk en graanproductie erbarmelijk zijn. Het GraanGeluk-concept koerst op de symbiose tussen natuurherstel (bio en agro-biodiversiteit met oude granen en zeldzame akkerkruiden) met gezonde onbespoten agro-ecologische streekproducten.

GraanDelen Crowdfunding 2023 van start

GraanDelen Crowdfunding 2023 van start
Medio januari/februari komen we met een nieuwsbrief over onze lobby voor LandschapsGrond waar ondergetekende op 9 juni al de Kamer over toesprak. https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2022A03966. In de eerstvolgende nieuwjaarsbrief vertellen we over een paar geweldige nieuwe GraanGeluk-akkers en onze twee locaties waar we een Lente-Zaaifeest graan houden, events dus ook waar de GraanDeelHouders hun jaarlijkse pakket op kunnen komen halen. We starten ook een aanvulling op onze crowdfunding met de optie om per halve of hele bunder een van onze GG-akkers te adopteren (sponsoren). Ofwel: het GraanDelen-seizoen 2023 is geopend.

Nogmaals, fijne Dagen!

